

1919 JULIUS 15.

KEDD

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Az örök terminus.

Amikor a német nemzetgyűlés elhatározta a békeszerződés elfogadását, a párisi lapok azt írták, hogy rövidesen meg lesz az általános béke, miután legnagyobb akadályt, a németek ellenállását sikerült elhárítani az utból. Voltak próféták, akik pontosan megszabták az általános béke terminusát: a versaillesi konferencia két hét alatt elvégzi munkáját. A németekkel még be sem fejezték a tárgyalásokat, amikor az osztrákoknak átnyújtották a békefeltételeket; jött a hír, hogy az osztrákokkal két héten belül meg fogják kötni a békét. Az osztrákok után következett volna Magyarország, Bulgária, Törökország, szóval: az egykori központi hatalmak csoportjának államai. A bolgárok békekövetői ugyan már Versaillesben vannak, a törökök már haza is utaztak, Magyarországot pedig meg sem hívhatták, de azért a próféták konokul ragaszkodnak az eredeti terminushoz: két két múlva meg lesz az általános béke. Csaknem naponként kapunk ilyenféle sürgönyöket, miközben az idő szépen telik-mulik és csak a német békeszerződés aláírása óta éppen három hét telt el.

A terminus jószokat, akik legújabbban imától két hétre számították az általános béke megszületését, mintha némiképen igazolná az a tudósítás, amely szerint már megállapították a végleges határokat s ezzel minden határvitát végleg eldöntöttek. Most tehát csak a döntés kihirdetése és az érdekelt államokkal való közlés munkája volna hátra, hogy megtudjuk: tulajdonképpen mit is határoztak felőlünk Versaillesben és hogyan rajzolták meg az új Magyarország határait. A bolsevik intermezzo folytán, legális kormány hiányában, úgy látszik, le kellett mondanunk arról, hogy legalább bemutatták volna a névnek a döntésünket nekünk is, mint azt a németekkel, az osztrákokkal tették. Nekünk tehát csupán a határozat tudomásul vételét és végrehajtását szabták meg.

Ha így áll a dolog — és ezen változtatni nincs módunkban — csupán arra vagyunk kíváncsiak, hogy ha az a fatális két hetes terminus letelik, vajjon akkor is Kun Bélának fognak-e trónolni Budapesten és vajjon az entente ebben az esetben is teljesen késznek fogja-e tekinteni az általános béke művét?

Változások a budapesti szovjet-kormányban.

Dvorcsák Sándor a kormányzótanács elnöke. — Garbai, Kunfi és Bokányi kiléptek.

Kolozsvár, jul. 15. Nagyszombeni jelentés szerint a budapesti szovjet-kormányban az ellentétek annyira kiélesedtek, hogy most szakításra vezettek. E szakításról a következő távirat számol be:

— Az ideérkezett jelentések szerint úgy értesülünk, hogy a szovjetek gyűlése Magyarországon, mely hétfőn ülést tartott, a szovjet-kormány összetételét radikálisan megváltoztatta. Az eddigi 80 delegátus és népbiztos számát 36-ra szállította le. A mérsekelt szociáldemokraták mind otthagyták helyüket, Garbai Sándor volt elnök, Kunfi, Bokányi és a többiek vezetésével. Az új lista szerint a magyar szovjetek elnöke Dvorcsák Sándor lett. Hadügyi népbiztos Szántó, külügyi népbiztos Kun Béla, igazságügyi népbiztos Ágoston Béla, szociális jóléti népbiztos Guth (?), közoktatásügyi népbiztos Pogány József és gazdasági népbiztos Varga Jenő. Népbiztosi ranggal vannak felruházva: Lengyel, Baják és Nyisztor György. A régi kormány megbukásával együtt távozott a hadsereg vezetőbiztosa, Böhm Vilmos is.

Eddig a távirat. Hogy mennyire autentikusak e hírek, e pillanatban más oldalról még nem ellenőrizhetők. A jövő majd megmutatja.

Ami az új kormány összetételét illeti, nem ismerjük. Ismeretlen az elnök személye, továbbá Szántó, Guth, Lengyel és Baják nevei. A többi tagok már az előbbi végyes szociáldemokrata alakulásban is résztvettek.

A szerb flotta-parancsnok az elfogott ellenforradalmárokért.

Bukarest, jul. 15. A „Cemarea” írja: A szövetségesek dunai hajórajának belgrádi parancsnoka táviratot intézett Kun Bélához. Azt a meggyőződését fejezi ki a parancsnok, hogy a magyar kormány az emberiség és a civilizáció feltételeinek alkalmazásával fogja kezelni a legutóbbi ellenforradalomban részt vett és letartóztatott tisztek és tengerészek családtagjait. Kun Béla megbízottja azt válaszolta, hogy a kormány annál is inkább emberies bánásmódban részesíti ezeket a családokat, mért a szovjetkormány erkölcsi érzéke nem engedi meg, hogy

kövesse azok példáját, akik gépfegyverekkel és ágyúkkal lőtték azokat a házakat, amelyekben nők és gyermekek tartózkodtak.

Az angol lap sürgeti Kun Bélának letörését.

Bukarest, jul. 15. A „Le Progres” írja: A „Daily Mail” a következő információt közli: — Joggal hihetjük, hogy a szövetségesek végre kényszerítő eszközöket vesznek tervbe Kun Béla ellen, hogy orvosolják a a Magyarországon a bolsevista kormányzat alatt uralkodó felfordulás által teremtett komoly helyzetet. A dunai forgalom megakadása és a vasutvonalak megszakítása minden közlekedést megakadályoznak a szövetségesek Cseh-Szlovákország és Lengyelország között Magyarországon keresztül.

Bécsentente csapatok szállják meg.

Temesvár, jul. 15. A jugoszláv sajtóiroda jelenti: Tekintettel arra, hogy a magyar bolsevikiek újabb és újabb kísérleteket tesznek, hogy Ausztriába betörve, ott is kommunista kormányt juttassanak uralomra, a legrövidebb időn belül két olasz és egy francia hadosztály fogja megszállani Bécsent, hogy az osztrák letéti határokat a magyar bolsevikekkel szemben biztosítsák.

A románok nem vonulnak vissza.

Bukarest, jul. 15. A Bukarestbe megérkezett Bratlanu előadása mellett tartott onatanácsból Románia legyzékét intézett a versaillesi konferenciához. Ebben kereken kijelenti, hogy a Tiszát, mint kedvező hadműveleti bázist fel nem adhatja mindaddig, míg a nemzetközi jog alapján álló és szerződéses kötésére alkalmas, erkölcsi alapon alakult magyar kormány nem tud garanciát nyújtani arra, hogy Romániát meg nem támadja. Mivel pedig Kun Béla kormánya ezen feltételeknek nem felel meg, ezáltal a konferencia kívánsága teljesíthetetlen.

Budapesten osend van

Bukarest, július 14. A Cemarea írja: A budapesti Magyar Távirati Iroda a következőket közli: Teljesen hamisak azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy még tegnap is összeütközések voltak Budapesten. Ugyancsak hamis az a hír is, hogy a Margitszigeten talált ellenforradalmár letartóztatottakat és matrózokat kivégezték volna. Nem igaz, hogy senki sem merészel kilépni az utcára, mert hiszen a lakosság nyugodtan lát dolgozást és a főváros visszanyerte normális képét.

Bécsből közlik, hogy Haubrich József budapesti katonai parancsnoka, a „Vörös Ujság” szerkesztője előtt a következő nyilatkozatot tette: Az egész budapesti helyőrség az első pillanattól kezdve a legnagyobb fegyelmettel teljesítette rendeltetéseit. Ezen körülménynek köszönhető, hogy Budapesten a rendet teljesen helyre lehetett állítani. A mai intézkedéseknek csupán az a célja, hogy a rend fenn legyen tartva.

Tilos mindenféle híresztelés

A román hadseregpáncsokaság rendelete

Kivonat

2. és 25. számú rendeletről (helyesbítve).

1. Vétkenek tekintetnek mindazon egységnek, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen közönséges híresztelési megbeszélési fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bírág által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő börtönrre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélletni; amikor a fenti vétkek kémskedési és árulás-szándékkal történtek, a háboru eselén érvényes büntetések fognak végrehajlatni.

A lengyel-ukrán háború.

Az ukránk kiszorultak Galiciából

Nauen, július 14. Kelet-galiciában már néhány nap óta véres küzdelmek folynak. A Grekow vezérlete alatt álló ukránokat a lengyelek megverték, úgy, hogy az ukránok kénytelenek voltak Bródyt, Tarnopolt, Brzezanyt és Stanislaut kiüríteni. A lengyelek beszüntették a bolsevikiek elleni

küzdelmüket és összcsapataikat az ukránokra vetették.

Varsó, július 14. A lengyel csapatok elfoglalták Brodyt és Brzezanyt, 400 ukránt elfogtak. Az ukránok frontja át van törve.

Tusar, az új cseh miniszterelnök

Bécsből jelentik, hogy hosszabb vajadás után megoldásra jutott a cseh-tót kormányváltás. Kramarz az egész kabinet lemondását jelentette be Massaryknak.

Tusar bécsi cseh-szlovák miniszter vállalta a kormányalakítást. Az új miniszterelnök hivatalos újságíró, aki egyben az osztrák reichsrath elnöke volt.

Prága, július 14. Az új kormány demokratikus jellege már összeállításából is kitűnik. Tusar miniszterelnök kereskedősegéd volt, Habermann kultuszminiszter, Drechlen vasúti miniszter rajzoló volt, Hampel munkaügyi miniszter famunkás, Klofac hadügyminiszter újságíró, Schwechta belügyminiszter és Winter szociálisügyi miniszter ügyvédek voltak, Heindler kereskedelemügyi miniszter magánhivatalnok, dr. Benes külügyi miniszter és Horacek pénzügyminiszter tanárok voltak, Sprober A. egészségügyi miniszter orvos, Hordiczek közéleti miniszter pedig kereskedősegéd volt.

Prága, július 14. Tusar, az új cseh-szlovák kabinet alakításával megbízott miniszter befejezte munkálatait és megalakította az új kabinetet.

Prága, július 14. A cseh sajtó beszámol Massaryk kinevező okiratairól, amelyek vázolják a kormány programját. Az elnök jelzi, hogy a bürokratikus szellem kizárására törekszik. Minden miniszteriumnak a becsületes munka minisztériumának kell lennie.

Prága, július 14. A *Pravo Lidu*, a szociálisták lapja jelenti: A többségi blokk programja az, hogy a szomszéd államokkal a legjobb viszonyt tartásuk fenn. A belső és külső béke biztosítása, az ország, különösen Tórország gazdasági helyzetének orvoslása, a bepolitika terén a többi nemzetekkel való béke együttélés feltételeinek megteremtése, különösen a németekkel való jóviszony helyreállítása a kormány további programja. Gondot fordítanak az adóreformra és a nagyipar szocializálására, de csak annyiban, amennyiben a termelet nem veszélyezteteti, mert különben az állam csődöt mond.

Prága, július 14. A nemzeti szociálisták pártja a kormányból kivált Kramarz, Rasin és Stransky minisztereknek köszönetet mondott eddigi munkásságukért. A párt meggyőződése szerint az állam kialakulása érdekében koalíciós kormányra lenne szükség, de a fiatal közvélemény megerősítése végett a

mostani kormányt is támogatni fogja munkájában.

Prága, július 14. A minisztertanács Benes külügyminiszternek és Kramarz volt miniszterelnöknek az ország köszönetét fejezte ki a békekonferencián kifejtett munkájukért. Tusar miniszterelnök hivatala elfoglalása alkalmából levelet intézett Kramarzhhoz, melyben

elismerését fejezte ki az első miniszterelnök működése iránt és az új kormány támogatására kérte föl.

Prága, július 14. Massaryk elnök kivette az új kormány esküjét. Tusar miniszterelnök megkezdte hivatalos működését. A kormány a parlament holnapi ülésén nyilatkozni fog programjáról.

Szombaton megállapították az új országhatárokat

Páris, július 14. Tardieu, a békekonferencia területi bizottságának elnöke, szombatra, július 12-ére hívta össze a bizottságot, hogy az végleges határozatokat hozzon egyes vitás határ- és ezzel kapcsolatos kérdésekről. A török delegáció elutazott Párisból.

Páris, július 14. A legközelebbi napokban meg fogják hívni a bolgárokat a békekonferenciára. A béke 14 napon belül teljesen meglesz.

A császár kiadatása

Hága, jul. 15. Hollandia csak abban az esetben adja ki az ex-császárt, ha ezt a népek szövetsége követeli.

London, jul. 15. Hollandiával már megkezdődtek a tárgyalások II. Vilmos császár kiadatása ügyében.

Merénylet a német miniszterelnök ellen.

Berlinben tovább folynak a zavargások.

Berlin, július 14. A zavargások és az ellenforradalmi kísérletek még tartanak. Megállapították, hogy az ellenforradalom vezetői az éj folyamán fegyverrel és löszrel látták el embereiket.

Bauer miniszterelnök ellen tegnap merényletet kíséreltek meg. Amikor a miniszterelnök késő este Müller Frigyes gárdakapitány társaságában elhagyta Erzberger miniszter Egyetem-utcai házát, egy ember hátulról revolvérrel rálőtt. A miniszterelnök sejtetlen maradt, azonban Müller gárdakapitány a jobbán súlyosan megsebesült. A merénylő eltűnt anélkül, hogy a gardaerdeknek oda sietett járőrei elfoghatták volna.

Berlin, július 14. A kormány tegnapelőtt azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy kihirdesse-e a hadiállapotot, de

semmiféle döntést sem hozott. Mindazonáltal minden előkészületet megtettek, hogy a legdrasztikusabb eszközökkel meg-hiusítsák az újabb kommunista zavargásokat.

Páris, július 14. A békekonferencia arról tárgyal, vajjon beszüntessék-e a Németországba szánt élelmiszerek szállítását abban az esetben, ha ott most a békeszerződés aláírása után is fosztogatások és rendezavarások történnek.

Nauen, jul. 15. A legtöbb német lap támadja Bauert és Erzbergert a békeszerződés aláírása miatt. A független szociálisták csoportja ellenben magasztalja őket, azonban nagyon is kiemeli, hogy a béke aláírásáért a fő érdem az ő agitációjukat illeti.

Megszűnik a francia hadiállapot

Páris, július 14. Clémenceau kijelentette, hogy Franciaország nyomban fel fogja függeszteni a cenzúrát és a hadiállapotot, míhelyt Amerika és Anglia ratifikálták a Németországgal kötött békeszerződést.

Poincaré a helyzetről

Bukarest, július 14. A Dacia írja: Poincaré elnök legutóbbi beszédében a következőket mondta: Az angol-francia szövetségnek széttephetetlennek kell lennie. A háborúnak igazságos békével való befejezése hatalmas eredmény, annak árnyoldalai eltávolíthatók. A béke alkalmas arra, hogy az emberiség elleni újabb olyan büntetést, amelyben Németország volt bűnös, többé el ne követhessenek. A szövetségesek még távol állnak munkájuk befejezésétől. Igaz, hogy a békeszerződést már aláírták, de most gondoskodniuk kell róla, hogy azt végre is hajtsák.

A scapa-flowi hajók elsüllyesztése és a francia zászlónak Berlinben való elégetése bizalmatlanná tesznek bennünket. A szövetségeseknek hűségesen ki kell tartaniuk egymás mellett, ha azt akarják, hogy a békefeltételeket végrehajtsák, mert ezek egyike-másika csak évek után válthatók valóra. Egy pillanatig sem kételkedem benne, hogy az angol-francia szövetség életerős és széttephetetlen marad.

Németország felelőssége a háborúért.

Berlin, július 14. Theodor Wolff a Berliner Tageblatt legutóbbi számában a következőképp foglalkozik a háborús felelősség kérdésével:

Bethmann-Hollweg emlékiratában minden felelősséget elhárít német részről s azt állítja, hogy Németország sem szándékosan, sem tervszerűen, sem hanyagságból nem követett el hibát. Bethmann-Hollweg megvan győződve összes állításainak igazságáról, tényleg azonban Németország politikája nem volt olyan ártatlan, sem olyan jól vezetve nem volt, mint kellett volna, — amint ezt a mostani tények igazolják.

Általános amnesztia.

Bécs, július 14. Az Arbeiterzeitungnak jelentik Párisból: A békeszerződés aláírása után általános amnesztiát fognak elrendelni.

Kolceag követe a békekonferencián

Páris, július 14. Miután a szövetségesek elismerték Kolceag kormányát, a főtanács tegnap délután meghallgatta Maklakow orosz követet a beszarabiai határok ügyében.

Páris, július 14. Japan tárgyalásokat folytat a Kolceag-kormányának adandó pénzügyi és katonai segítségről.

A szappan szabad forgalom tárgya.

12 koronás szappant ajánlottak a városnak.

A városi tanács mai ülésén Zöld József tb. tanácsnok jelentést tett arról, hogy Na yváradról ajánlatot kapott a közelítési hivatal négy vagon szappan megvételére. A szappan rendes hadiműanyag mosószappan, zsirtartalma 30 százalékos, az ára Nagyváradon bevaggonirozvaszámitandó. Leszállítható lenne még ezen a héten egy vagon, a többi vagon pedig még e hónap folyamán. A szappan ára kilogrammonként 12 korona.

A közelítési hivatal nem szándékozik a szappant megvenni, hanem azt javasolja, hogy tegye a tanács a szappant szabad forgalom tárgyává, vegyék meg és árussítsák ki a kereskedők.

Vásáry István dr. tanácsnok azt javasolja, hogy a nagyváradai ajánlatot tegyék át a kereskedelemi- és iparkamarához, hogy a kamara, mint erkölcsi testület gondoskodjék róla, hogy a szappan szabad forgalmának megnyitása ne adjon újabb alkalmat a lánckereskedők működésének.

A tanács úgy határozott, hogy a szappant szabad forgalom tárgyává teszi, a nagyváradai ajánlatot pedig a legütem kereskedelem szempontjából szükséges intézkedések megtétele céljából a kereskedelmi- és iparkamarához teszi át.

Pipere szappanok, prima minőségű, érkeztek a Korzó-Drogueriába, Piac-utca 42. sz.

A szegedi kormány pénzt bocsát ki.

250 millió korona értékű állampénztárjegy.

A Szegeden megjelenő Hivatalos Közlöny 4-ik száma közli a magyar nemzeti kormány 7. sz. rendeletét állampénztárjegyek kibocsátása ügyében. A rendelet a következő:

A magyar nemzeti kormány az állami szükségletek kielégítése, a nemzeti hadsereg szervezése és felszerelése, a rend, vagyon és személybiztonság helyreállítása és biztosítása céljából — egyéb anyagi erőforrások hiányában — elhatározza, hogy 250 millió korona értékű állampénztárjegyeket bocsát ki, 10, 20 és 100 koronás címletekben, melyeket 1920. évi január hó 1-től kezdődőleg a bemutatáskor törvényes pénzben bevált. Az állampénztárjegyek tartozik mindenki az Osztrák-Magyar Bank által kibocsátott bankjegyekkel egyenértékűen fizetési eszközzel elfogadni és azoknak hamisítása, vagy bárminő utánzása a fennálló büntető jogi következmények terhe mellett szigorúan tilos.

Az államjegyek biztosítékául szolgál a magyar állam egész vagyona és jövedelme, egyes városoknak és állampolgároknak kötvényekben felajánlott és lekötött vagyona, az állampénztárba letett értékpapírok, arany, ezüst és ékszer. A lebélyegzett fehérhátú bankjegyek a kibocsátandó kincstárjegyekkel kicserélhetők.

A határozat végrehajtásával a magyar nemzeti kormány a pénzügyminisztert bizza meg, kit feljogosít, hogy a teendők végzésévé egy 3—5 tagú bizottságot nevezzen ki és azt a részletes utasításokkal lássa el.

A magyar nemzeti kormány nevében:

gróf **Károlyi Gyula** s. k.,
miniszterelnök.

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

A Debreczeni Független Ujság 1919 július hó 12-iki és július hó 13-iki számában a közellátási hivatal ügyével foglalkozó két közlemény jelent meg, amely közleménynek címe „A kereskedelmi és iparkamara vádjai a közellátási hivatal ellen” és „A közellátás vezetői a kamara vádjairól” téves és helytelen volt.

A kereskedelmi és iparkamara nem vádat emelt a közellátási hivatal ellen, hanem a Fehér Andor beadványában foglaltak tekintetében szigorú vizsgálat elrendelését kérte Debreczen sz. kir. város főispánjától.

A kamara a Fehér Andor beadványát érdemileg nem tárgyalta, hanem kötelességszerűen a beadványt a vizsgálat megtartására illetve elrendelésére illetékes felettes hatóságához juttatta.

* E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Elsőrendű Uriszabóság!

A Fertisabó Kisiparosok Termelő Szövetkezetében,
DEBRECZEN, Király-utca 4. szám.

tatta. Ehez a kamara elnökségének külön felhatalmazásra szüksége nem volt.

A július 13-iki közleményben közölt megjegyzésre, hogy nekem, mint a közellátási bizottság tagjának módomban lett volna az ügyet személyesen megvizsgálni, a válaszom az, hogy az én nézetem szerint a közellátási bizottságnak rendes ülésben kellett volna az árak megállapításával foglalkozni. Mivel ez nem történt meg, megtettem az előterjesztésemet, mert közérdekből megnyugtatónak csak az illetékes

hatóság által az igazság megállapítására elrendelt és lefolytatott vizsgálatot tartom.

Ami a kamara foglalkoztatására irányuló törekvésemre vonatkozó célzást illeti, kijelentem, hogy az eléggé elfoglalt kamara szívesen elengedi az ilyen alkalmi ügyeket, de ha konkrét adatokat tartalmazó beadványt nyújtanak ki hozzá, nem térhet ki kötelességének teljesítése elől.

Debrecen, 1919 július 14.

Dr. Radó Rezső,
kamara titkár.

A vörösek kiűritették a tót földet.

Cseh-Szlovákia örömmámorban. — Az angol-cseh barátság.

Prága, július 14. A honvédelmi minisztérium hivatalosan jelenti, hogy a magyarok az egész Tótországot tökéletesen kiűritették és visszavonulásuk alatt rettentet, leirhatatlan pusztítást vittek véghez. A bevonuló cseh-tót csapatokat mindenütt lelkesen ünneplik. Tegnap foglalták vissza a csehek Kassát és Eperjest. A magyar vörös gárda azon csapatai, melyek erről a vidékről valók, önként lerakták a fegyvert és a cseh-szlovákok rendelkezésére bocsátották magukat.

Bukarest, július 14. A magyar csapatok Cseh-Szlovákia nyugati részét elhagyták. A csehtót csapatok megszállták a felszabadult területeket és bevonultak Lőcsébe és Lévára. (Viitorul.)

Prága, július 14. Abból az alkalomból, hogy a cseh-szlovák csapatok újból megszállták Tótországot, a sajtóirodában disztribúció volt, melyen Mittelhauser tábornok beszédet mondott. Annak a meggyőződésének adott

kifejezést, hogy a Magyarország-al való konfliktus még nincs befejezve s ezért a cseh-tót hadsereg minden eshetőségre készen együtt marad. Srobar Lőrinc miniszter Csehország közzétételét jelezte ki a békekonferenciának, különösen Clemenceau-nak és Franciaországnak a megadott segítségért és lelkes szavakkal méltatta azokat a különös érdemeket, melyeket a francia generalisok szereztek Tótország felszabadítása körül.

Prága, július 14. A Narodni Listy, a Venkov és a Cesko Slovo prágai lapok ismertetik az angol király és Masaryk elnök között legutóbb folytatott táviratváltást. A lapok ebben nagyfontosságú politikai aktust latnak, amely megerősíti Londonnak Cseh-Szlovákia iránti őszinte barátságát. A lapok megállapítják, hogy Nagybritannia tevékenyen hozzájárult a cseh-szlovák állam létesítéséhez és ezért a cseh-szlovák köztársaság halálból köteles lesz megbénítani a német gazdasági terjeszkedést a Balkanon és a keleten.

Egy millió korona kékpénzt ajánlottak a városnak.

Felár: 75.000 korona.

A kékpénz-mizéria a kereskedelmi forgalmat idestova lehetetlenné teszi Debreczenben s Hajdumegyében. Árut vásárolni csak kékpénzen lehet, viszont a vevők nagyresze csak fehér bankjegyekkel fizethet, mert más penze nincsen, a kisebb része pedig nem akar kékpénztől megválni.

Zöld József tb. tanácsnok a városi tanács mai ülésén bejelentette, hogy a kékpénz-mizériákon enyhítendő, egy pénzembert bizott meg, igyekezzen megjelölni mennyiségű kékpénzt a helyi pénzpiac számára beszerezni. A pénzember most azt jelentette neki, hogy Nagyszebenben egy pénzintézet hajlandó a debreczeni pénzpiac rendelkezésére bocsátani egy millió koronát lebélyegzett kékpénzben, azonban csak 75.000 korona felárral. Ellenértéknek hajlandó fehér bankjegyeket elfogadni.

Zöld József tanácsnok az ajánlatot azzal a megjegyzéssel terjeszti a tanács elé, hogy a közellátási hivatal a pénzre igényt nem tart. A tanács úgy határozott, hogy az üzlet megkötésén még gondolkozni fog.

Nem halgathatjuk itt el, hogy Nagyszebenben két heten belül bevonják a fehér bankjegyeket és kékpénzre cserélnék be, a nagyszebeni bank tehát hatalmas összeget keresne a városon anélkül, hogy bármit is kockáztatna.

Németországból kiutasítottak a csen bányászokat.

Prága, július 13. A Narodni Listy jelenti: Németország az összes cseh-tót bányamunkásokat kiutasította. A kiutasítottak száma eddig 60.000 en felel van, ezek közül 18.000-n Szicziában barakkokban laknak.

Sztrájk a brüzeni bányákban.

Prága, július 13. A Prawo Lidu jelenti, hogy a brüzeni

széntelegen Ürbenski A. közellátási miniszter eltávolítása miatt részleges sztrájk tört ki. A bányamunkások bizalmi emberei Prágába érkeztek, hogy tárgyalást kezdjenek a kormányal.

218. sz. 1919 július hó 4-én.

Körrendelet

a megszállott területek összes katonai és polgári hatóságaihoz.

Felhívom a megszállott területek összes katonai és polgári hatóságait, miszerint a körzetükben levő összes hivatali helyiségekben haladéktalanul sürgős vizsgálatot tartanak arra vonatkozólag, hogy vajjon a helyiségekben nincsenek-e oly iratok vagy butorok, amelyek az osztrák-magyar hadsereg visszavonulása közben a volt erdélyi katonai parancsnokságtól vagy a román királyság területéről elszállított és esetleg a megszállott területen visszahagyott.

Az erre vonatkozó jelentések nemleges esetben is távirati úton sürgősen megteendőek. A jelentések a megszálló csapatok parancsnokságához (Debreczen, Itelőtábla-épület) intézendők, a tárgyak neve, mennyisége (esetleg vagyonkint), továbbá az is feltüntetendő, hogy be vannak-e csomagolva.

Különösen vizsgálat tárgyát képezik:

1. A Militär Bauabteilung des Mil. kmdos Nagyszeben.
2. A Kolozsvári honvéd ker. parancsnokság építészeti osztályának iratai, tervrajzai, továbbá iratok, szerződések, nyilvánlatások, melyek az erdélyi katonai terepek, laktnyakra vonatkoznak.

E rendeletet azzal adom ki az összes katonai parancsnokságoknak, hogy ezt az összes polgári és katonai hatóságokkal közölje és a szerényen megjelenő összes sajtólapokon román és magyar nyelven közzétesse a gondoskodja.

A megszállott területek parancsnoka:

Obogeanu s. k.

kormányzó tábornok.

Körrendelet

a hadizonában levő lakossághoz.

Kéretnek a hadizonában lakó összes emberek, hogy sürgősen jelezzék be az alábbi címre, kiknek valami tudomásuk van a visszavonult boiseviki (vörösgárda) csapatoktól natrahagyott könyvtárak, szerelvények, butorok helyeiről.

Szükséges tudni a talált dolgok mennyiségét, minőségét és hogy csomagolva vannak-e vagy nem; waggonszámra mennyi találtatott? Különösen kerestetnek az 1. Honvéd Bauabteilung des Mil. kmdo Nagyszeben és 2. Honvéd Bauabteilung des Distrikts kmdo Kolozsvárnak a könyv- és butorraktára. (Tervezetek, iratok, kaszárnyák elhelyezési és építési tervel, egymint a katonai terek, terkepek, melyek Nagyszeben, Kolozsvár és egész Erdély területére vonatkoznak.) A körrendeletben foglaltakat jelezzék be a hadizona parancsnokságnak Széchenyi-utca 9. S. O. b. 7. (műszaki osztály ajtó szám 25)

Popescu Andrei őrnagy,
az S. O. b. 7. delegátusa.

Elsőrendű szabászat!

Mersekelt árak!

Pontos és gyors kiszolgálás mellett a legismertebb hivatalban készülnek mindenféle területek.

A tisztviselő urak beszerzési csoportjának tagjai részére

nagy árcsökkentés.

Milyen lesz a városi szükségpénz?

Megállapították a szükségpénz szövegét

A pénzügyi bizottság által a szükségpénz kibocsátásának kérdésében kiküldött tiztagú kisebb bizottság ma délután 4 órakor ülést tartott a városháza kistanácsstermében. Az ülés tárgya a kibocsátás technikai részleteinek megbeszélése volt és ezért több szakembert is meghívtak, hogy véleményüket és javaslataikat előterjeszthessék.

Nagy József pénzügyigazgató nyitotta meg az ülést.

Több felszólalás után abban állapodtak meg, hogy Pauló debreceni vésnökkel kísérletet tesznek, tud-e két nap alatt valamilyen elfogadható mintát előállítani. Egyidejűleg, ha lehetséges, Nagyváradon is utánanéznek, nincs-e ott megfelelő berendezés a szükséges pénzjegyek előállítására.

Ezután a következő szövegben állapodtak meg:

A pénzjegy egyik oldalán:

Debrecen szab. kir. város és Hajdu vármegye a szükségpénzért egész vagyonával szavatol és ezt 1920 július 1-től kezdve Debrecen szab. kir. város házipénztárána az akkor forgalomban levő pénznemben

korona

értékbe beváltja.

E szükségpénz utánzása a törvény teljes szigorával büntetettik.

A másik oldalon:

Debrecen szab. kir. város és Hajdu vármegye szükségpénzét melyet fizetésül

korona

értékben e két törvényhatóság területén mindenki büntetés terhe alatt elfoglalm köteles.

Megállapodtak abban is, hogy a pénzjegyeket a két törvényhatóság első tisztviselői írják alá.

A munkanélküliek segélyezése. A népjóléti hivatal előterjesztést tett a tanácsnak, hogy azoknak a hadimunkára felhasznált munkanélkülieknek, akiket a rendes napi munkaidőn túl is foglalkoztatnak, túlórákért 4 korona pótdíjat fizessenek. A tanács úgy határozott, hogy nemcsak a pótdíjat nem fizeti a város, hanem a hadimunkások napibérét sem, mert a megszálló parancsnokság gazdasági hivatala megállapította, hogy a hadimunkásokat a szármári hatóság fizeti és a városi tanács pár nappal ezelőtt kereste meg a gazdasági hivatalt, hogy a napibérek pontos fizetéséről gondoskodjék. E tarrgyal kapcsolatosan Csóka Sámuel polgármesterhelyettes-főjegyző közölte a tanáccsal, hogy a népjóléti hivatal jelentésteretle szövegétől föl, nyilatkozzék, miként lehetséges, hogy a népjóléti hivatal a hadimunkára szükséges száz munkanélkülit nem képes előállítani s ezzel szemben havonként átlag százezer koronát fizet ki munkanélküliek segélyezésére.

Tüntetések Olaszországban a leszerelés mellett

New York, július 14. A párisi lapok tudósítói jelentik, hogy az illetékes politikai körök nagyon aggodnak az olaszországi helyzet miatt. Az olaszok helyzete napról-napra rosszabbodik. Különösen amiatt aggodnak, hogy Németország kezébe ragadja olaszország gazdasági piacát.

Fiume, július 14. A olasz tengerészeti minisztérium elhatározta, hogy a hadi arzenált Velencéből Pólába szállíttatja.

Róma, jul. 15. A lapok jelentik, hogy **Nitti miniszter-**

elnök elnöklété alatt összeült a haditanács. Diaz generalissimus benyújtotta az általános leszerelésre vonatkozó tervet.

Róma, jul. 15. Az olasz kormány ellen demonstrációkat rendeznek. Követelik az azonnali leszerelést. Az olasz cenzurát eltörölték, de az ujságok még hat hónapon belül nem írhatnak katonai dolgokról.

Páris, jul. 15. A »Journal« azt írja, hogy Nitte kabinete nem lesz sokáig uralmon. Olaszország mindinkább elidegenedik Franciaországtól.

HIREK.

Tilos az elutazóknak cenzurázatlan levelet vinni.

A debreceni katonai parancsnokság figyelmezteti a városból elutazó közönséget, hogy bárhova tilos cenzurázatlan levelet magával vinni. Akinél ilyen levelet találnak súlyos következményekkel járó felelősséget kénytelen elviselni.

Kevesen jelentkeztek lisztellátásra. Zöld József tb. tanácsnok a mai tanácsülésen bejelentette, hogy bár a közellátási hivatal minden módon hirdette és felhívta a közönséget, hogy július 14-ikéig okvetlenül jelentkezzenek lisztellátásra, a jelentkezés nagyon gyér volt. Szombaton estig összesen csak 82.000 jelentkezés történt, vasárnap még mintegy háromezren jelentkeztek, a mai nap folyamán pedig még 3-4000 jelentkezés várható. A jelentkezések végösszege a tényleges állapotnak egyáltalán nem felel meg, viszont a közellátási hivatalnak július 15-ikén már be kell terjesztenie a szükséges kimutatást a megszálló parancsnokságnak. A tényleges helyzet megállapítására nem marad más mód hátra, minthogy a múlt évi kimutatás alapján hivatalból felveszik azokat, akik a kimutatásban felvettek közül jelenleg is debreceni lakosok.

Asszony-polgármesterek Csehországban. Prágából táviratozzák: A Pilsen melletti Vedomitz községben s több más városban és faluban az alpolgármesteri állásba és a községi választmányba asszonyokat választottak.

Székfűszedés a Hortobágyon. A Hortobágyon való székfűszedés jogát a tanács három évre bérbeadta évi 250 korona bérért. A bérlő most kérelmezte, hogy a tanács a bérbeadási szerződést hosszabbítsa meg tíz évre. A tanács, miután szociális szempontok is ellene szólnak, mivel sok apró existenciát támogatására szolgálhat a székfűszedés, de különösen mert egy hamburgi cég igen elnyós ajánlatot tett székfűre, a szerződést nem hosszabbította meg.

A városi vállalatok alkalmazottainak nyugdíja. A városi tanács mai ülésén egy konkrét esetből kifolyólag úgy határo-

zott, hogy a városi vállalatok alkalmazottainak nyugdíjgyényénél ne számítható be nyugdíjalapnak az alkalmazottak különböző jutaléka. Ha az alkalmazott személyi pótlékot kap és erről a személyi pótlékról közgyűlési határozat állapítja meg, hogy a nyugdíjba beszámítandó, akkor beszámítható, különben azonban a személyi pótlék sem számítható nyugdíjalapnak.

Mi van „Az Est”-tel? Megírták a lapok, hogy „Az Est”, a melyet a budapesti kommunista kormány a többi polgári lapokkal együtt betiltott, újabb időben Bécsben jelenik meg. Egy erdélyrészi kereskedő, aki az utóbi heteket Budapesten töltötte és Bécsben is többször járt ezalatt, ezt a hírt megcáfolja. „Az Est” sem Bécsben, sem másutt nem jelenik meg. Ugyancsak nem felel meg a valóságnak az a hír sem, mintha Miklós Andort, »Az Est« főszerkesztőjét letartóztatták volna. — Irókat és ujságírókat egyáltalán nem igen bántottak a kommunisták. Rákosi Jenő és Herczeg Ferenc le voltak tartóztatva, de Rákosit egy hét után, Herczeget pedig két nap múlva szabadon engedték.

Kormányozható léghajó repült át az Océánon. Bukarestből jelentik: Az »Epoca« jelenti: Az »R. 34.« kormányozható léghajó minden segítség nélkül átrepülte az Atlanti Océánt és kikötött Long Island szigetén Mineolában, New-Yorkkal szemben. A léghajó 5700 kilométer utat tett meg 18 óra és 12 perc alatt.

A hortobágyi nádasok kihasználása. A városi tanács mai ülésén Tatay Zoltán tb. tanácsnok jelentette, hogy a múlt évi nagy takarmányhiány idején a tanács felhívta a mátai biztost, tegyen jelentést, mennyiben lehetne a hortobágyi nádat és sást szükség-takarmánynak felhasználni. A mátai biztos jelentése szerint a nádnak és sásnak takarmány értéke teljesen jelentéktelen, a nád csak zsupolásra, a sás pedig esetleg szőlőkötözésre lehetne felhasználni. A tanács felhívta a városgazdai hivatalt, jelentse a tanácsnak, hogy a város szőlőiben miként és mennyi sást tudna felhasználni kötözési célra.

Egy asszony-rablóvezér letartóztatása. Bukarestben letartóztatták a hírhedt Maria Dracula asszony rablóvezért, ki

Murcel és Arges megyéket hosszú ideig rettegésben tartotta és több mint husz rablást vitt véghez. Vele együtt letartóztatták cinkostársát is, Florea Dinu Apostolt. Mindkettőt átadták az ügyészségnek.

Az igazolványok kiállításának díja. A térparancsnokság átirata folytán közhírré teszem, hogy a mai naptól kezdve polgári személyek a következő kiállítás díjakat tartoznak a térparancsnokságnál fizetni. Utazási igazolványért 4 korona, panaszok, kérvények beiktatásáért 4 korona, szállítási engedélyért 10 korona. P o p o v i c s, összekötő hivatal főnöke.

Kilátás egy vagon oukorra. A városi tanács mai ülésén szóba került, hogy az Ullmann-féle cukorkáról megjelent rendelet folytán a polgármesteri és a közellátási hivatalt valóssággal megostromolja a közönség, jóllehet cukor nincs. Csóka Sámuel főjegyző közölte, hogy értesülése szerint rövidesen egy vagon eukor jön Debrecenbe, melynek ára körülbelül 32 korona lesz kilónként.

A sugár-ut tervei. A városi tanács mai ülésén a mérnöki hivatal betérjesztette a Piac-utcából kiágazó és az egyetem felé haladó sugár-ut tervét. A sugár-ut létesítése mintegy 4-5 millió koronába kerülne. A tanács a terveket és a költségvetést további intézkedés végett kiadta az építészeti bizottságnak.

Gyógyáruk behozatala. A debreceni gyógyárú részvénytársaság beadványt intézett a városi tanácshoz, hogy miután gyógyárú Debrecenben jórómán semmi sincs már, segítsen elő a város azt a főrekvést, hogy ugyanakkor, mikor hivatalos személyiségek a bankügy-kérdésben Bécsben járnak, egyidejűleg gondoskodjanak gyógyárú beszedéséről is. A tanács úgy határozott, hogy ilyen értelemben felir a főispánhoz és kérni fogja a főispán támogatását.

A nádtetők kicserélése. Az anyagbeszerzés nehézségei miatt a tanács legutóbb megengedte, hogy a nádtetőknek — amennyiben nem teljesen használhatatlanok, más fedőanyaggal való kicserélését 1920. évi május haváig elhalasszák. A mai tanácsülés ezt az engedélyt a mérnöki hivatal előterjesztésére 1920. évi szeptember elsejéig meghosszabbította.

A kommunisták rendeltére végzett munkák díjazása. A kommunista uralom alatt a közoktatásügyi politikai megbízott rendelkezése a mérnöki hivatal helybeli kisiparosokkal különböző javítási munkákat végeztetett az iparostanonciskolán. Mivel a munkálatok díjának kifizetése a kisiparosokra nézve existenciális kérdés s mivel a javítási munkálatokat előbb-utóbb ugyanis el kellett volna végeztetni, a tanács úgy határozott, hogy a kisiparosoknak mintegy 6000 korona követelését kiutalványozza.

Öngyilkos leány. Deres Eszter hajdu-szoboszlói 17 éves gazdaleány atyja távollétében a ruhaszárító kötélre felakasztotta

magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen. Az ügyészség az elmentési engedélyt megadta.

Nagyváradnak nem lesz pótdója. Nagyvárad az élesztől, különböző fontos cikkek-ből olyan jövedelmet biztosít magának, hogy a jövő évi költségvetést pótdó nélkül állítják össze.

Falusi zsidók a címe Móricz Pál igen szépen kiállított novellás kötetének. A 21 eredeti igazi magyar, zamatos humoru, sok képpel díszített elbeszéléses kötet ára 6 korona 60 fillér. — Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

Kutakat a külsőségekre. A városi tanács mai ülésén Tóth Emil dr. tanácsnok előterjesztést tett a város külsőségeinek és kertjeinek vízzel való ellátására. Minthogy mai viszonyok között nagyobb beruházások nem végezhetők, csak a megállapított sürgősség sorrendjében lehet kutakat furatni. A tanács felhívja a mérnöki hivatalt, hogy a tiszti főorvossal együtt állapítsa meg a sürgősség sorrendjét és terjesszen elő a közgyűlés által már e célra megszavazott 16000 korona hitel keretein belül költségvetést a szükséges kufurasi munkálatok költségeiről.

Oláh Gábor legkiválóbb s egyik legkedvesebb könyve a „Keletiek Nyugaton”. — Ezen könyvben bontakozott ki először Oláh Gábor fényes írói tehetsége eredeti magyaros humoru. A kötet tartalmazza még a „Meztelen asszony” című kis színművét is. A szépen kiállított kötet ára 5 korona 50. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

SZINHAZ.

Vigszínház:

Kedden: Kóristaleány, operett.
Szerdán: Ripp-Van Winkle, operett.
Csütörtökön: Gróf Rinaldó, operett.
Pénteken: Marsi Gizi vendégjátékával a Tündérlaki leányok.
Szombaton délután: Gróf Rinaldó, operett. Este: Gyurkovics leányok, Borosnyai Kató bucsuja.
Vasárnap délután: Gyurkovics leányok, vigjáték. Este: Sárka csikó, népszínmű.

A színházi iroda hírei. Ma a »Kóristaleány« operett kerül színre Honthy Hanna felléptével. — Holnap »Ripp Van Winkle« operett. — Pénteken vendégszerepel Marsi Gizi a »Tündérlaki leányok« vigjátékban.

Borosnyai Kató bucsuja a »Gyurkovics leányok« vigjátékban szombaton este lesz.

Táncos huszárok operettre készül most a színtársulat. Különös érdekessége lesz a szép zenéjű operettnek Percel Sári fellépte, aki Ede suszterinas szerepét játssza.

Előadások kezdete. Az esti előadások fél nyolc órakor kezdődnek.

A Csokonai-színház kijavítása. A színházi gazda jelentette, hogy a színháznál különböző javítási munkálatok szükségesek. A tanács felhívta a mérnöki hivatalt, hogy a javításokat még az őszi szini idény megkezdése előtt végeztesse el a közgyűlésileg megszavazott hitel keretein belül.

A színházi pályázat kiírása. A tanács legutóbb felhívta Csűrös Ferenc dr. tanácsnokot, hogy a színházi pályázat kiírási tervét előterjesztést. A mai tanácsülésen jelentette a tanácsnok, hogy Helta Jenő színgazgató szerződése 1920. évi szeptember hó 30-ikán lejár s mivel a tanács azt kívánja, hogy a pályázatot idejében hirdessek meg, javasolja, adja ki a tanács az iratokat a főügyésznek, hogy a feltételeket szövegezze meg és terjessze még az őszi folyamán a tanács elé.

IRODALOM.

Láng és Pernye. (Kis képek a nagy időkben.) Irta: Koritsánszky Ottó. (Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r. t. Debrecen, kiadása.) Koritsánszky Ottó, ki, mint ismeretes irodalmi terén eddig is nagy sikerrel működött, ismét egy új művét bocsajtott a könyvpiacra. A kiváló talentumu szerzőnek ez a 8-ik könyve a haborus élet apróbb mozzanatainak gyűjteménye Koritsánszky Ottó a világhabornak nem nagy emócióit, de a magyar katona kiváló sajátosságait tükrözeti vissza abban a könnyű stílusban, melyet mi többi műveiből is ismerünk. Ő nemcsak rajongója és barátja a

magyarföld fiának, de maga is e föld gyermeke, ki nemcsak megértője volt a magyar baka szíve dobbanásának, hanem sorsának osztályrésze is, szeretettel osztott az ő örömeiben-bánatukban. Az a melancholikus hang, mely ebből a könyvből minduntalan kicsendül, már érezteti velünk, hogy nem a háboru elején, hanem akkor írótak ezek az emberek és megértették, hogy nemcsak virágokréta és katonazene a magyar hősök sorsa. A kiváló élelítés, a magyar rögnék az a végtelen szeretete, mellyel a szerző többi műveiben is találkozunk, jellemzi legújabb munkáját is, úgy hogy a könyv bizonyosan a legszebb irodalmi sikernek néz elébe. A végtelenül érdekes, tartalmas és igen izlész kiadásban megjelent könyvre felhívjuk az olvasó közönség figyelmét. A könyv ára 12 kor. Kapható minden könyvkereskedésben.

Angol férfi, női ruha, costüm-szövetek és női ruhaselymekből

újabb szállítmány érkezett

Feldheim Testvérek

posztóruházába, Király-utca 4. sz.

Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvételik.

SPORT.

A serlegmérkőzés eldöntetlen maradt

Vasárnap délután körülbelül 2500 néző jelenlétében zajlott le a serlegmérkőzés döntője, melynek első helye, dacára a meghosszabbított kétszer tizenöt perces időnek, ezúttal eldöntetlen maradt.

Már kora délután özönlött a közönség a nagyerdei sporttérre. Mondhatjuk, hogy Debrecenben ily izgalmas és szép mérkőzés még nem volt. Dícséret illeti legelsősorban is a bírót, Zempeni Gusztávot, ki nagy körültekintéssel és a legnagyobb pártatlansággal vezette a mérkőzéseket. Viszont a DKASE. és DVSC. játékosai is oly szép és élvezetes játékot produkáltak, melyet fővárosi elsőrangú

csapatoknál is alig tapasztaltunk.

DTE.—DNySC. 3:1 (1:1).

A vigaszdíjért, illetve a harmadik helyért állott ki legelőször a két csapat mérkőzni. A DTE. győzelme félig-meddig biztosra volt vehető, annál is inkább, mivel nálánál sokkal gyengébb csapattal került össze. Már az 5-ik percben veszélyes támadást intéztek a nyomdászok ellen: Kun kiadja a labdát jobbszélre Krónnak, kinek erős lövését a kapus védi. A 8-ik percben a nyomdászok hosszú lövését Mózes hátvéd elhibázza, Kupinszky kapus kifut, elbukik (ez esetben szerencsésen, mert komolyabb baja nem történt) s így sikerül a nyomdászoknak a vezető gólt megszerezni. A 16-ik perctől kezdve a nyomdászok csak 10 emberrel játszanak, miután jó csatárainak egyikét, Rusznyákot szabálytalanság miatt a bíró kiállítja. A 20-ik percben a bíró a nyomdászok ellen hands miatt tizenegyet ítélt, mit a nyomdászok méltatlankodásáért Gerő a kapu mellé löv. A 25-ik percben Krón (DTE) erős lövését a kapus védi szépen. A DTE a nyomdászokat a kapjukhoz szorítja, egyenliteni igyekszik, ami a 38-ik percben Glatz révén sikerül is.

A második féldőben Rusnyák ismét beáll. A 2-ik percben Kron cornel-lövését Glatz a nyomdászok kapujába fejeli s így a DTE megszerzi a második gólt. A 10-ik percben Rusnyák elbukik, oly szerencsétlenül, hogy balkarja megérinti s így a nyomdászok ismét csak 10 emberrel játszanak. A 35-ik percben Kun—Krón szép összjátékából Glatz a 3-ik gólt lövi. A DNySC-ból Wiener, Szolnok és a kapus tűntek ki szép játékkal.

DKASE.—DVSC. 2:2 (0:1)

A mérkőzés megkezdése előtt bíró a pályán magához hívja mindkét csapat játékosait s kijelenti, hogy a legkisebb szabálytalanságot is büntetni fogja, egyszersmind a fair játékra figyelmezteti őket. Az első féldőben óriási küzdelem mindkét részről. Kezdetben a DVSC. csatáraitól igen szép összjátékot látnak, a védelem, különösen Balla elsőrangú, míg a DKASE. látván azt, hogy kapitányuk, Deutsch, santit, kedvtelen s nincs a szo-

Létorière ögróf.

— Regény. — (23)

Irta: SUE JENŐ.

— Nem lehet mondani, Sire, hogy a fiatalember tartása rossz lenne, — mondá az öreg Saintclair. — Ülése kifogástalan, a testtartása egészen helyes, vezetése szilárd, amelletty könyed.

Mi az ördögöt akarsz még többet? — mondá a király. — De mégis látni szeretnők, vajjon el tudja vezetni a márvány-szobor mellett, amelytől annyira félt. — Mégis nem, a kanca megijed! Hogy ágaskodik?! A szerencsétlen!

— Mintha rá volna öntve a lóra, meg sem moccan, — kiáltá a tábornagy — es oly jól fest; úgy látszik, herculesi ereje van.

— Kegyeimes uram, ön jól tudja, hogy nem olyan nagy

dolog megfélekezni egy ugráló paripát; az egész mesterség abban áll, hogy megakadályozzuk és megelőzzük az ugrásait, — mondá Saintclair a királynak.

— Ha így van, akkor meglehetsz elégedve, — kiállott a király. — Nézd csak, milyen könnyedén halad el a szobor előtt, olyan nyugodtan, akár egy vén gebe. Vajjon nem varázsló ez a fiatalember? — kiáltá XV. Lajos, miközben bámulva tekintett hol a tábornagra, hol Saintclairre, akik nem kevésbé csodálkoztak, mint a király.

Létorière, miután többször ellovagolt a szobor előtt, a királyhoz közeledett; az ögróf a jobb kezében kalapját tartotta, bal kezével pedig rancba szedte Barbarát, amely kapálódzott és a zabláját harapdálta, mintha bűszke lenne, hogy olyan könnyű

terhet hord a hátán. A fiatalember arca fölélénkült az erőfeszítéstől és a király jelenlétében aratott sikertől és valósággal ragyogott szépségében.

XV. Lajos, amint védencének szépségében, vidámságában és fiatalságában gyönyörködött, azal a szeiid és komoly részvétellel nézte a fiatal ögróft, melyet éltesebb, vagy az élvezettel betelt férfiak szoktak érezni olyankor, amikor az ifjuság bizalomteljes örömet és könnyelmű hévét észreveszik.

A kiváló fejedelem nagy boldogságot érzett, hogy uralkodói kegye fényes pályát nyithat ennek az ifjunak és mesébe illő fényes állást juttathat neki.

— Oly szép néha királynak lenni! — mondá Richelieu hercegnek megindult hangon.

Az öreg tábornagy mieiótt

válaszolt, kérdő pillantást vetve a királyra, mintha tudakolná volna tőle sóhajtásának értelmét. Minden kihait ebben a szűkeklű, de féltelen becsvágyssal telített és kielégíthetetlen önzesei pánzólozott szívből; miy nem volt képes felfogni a király szavainak értelmét, udvarias ostobasággal válaszolt:

— Ha szép is néha királynak lenni, nem kevésbbé szép mindig felséged alattvalójának lenni.

XV. Lajos finoman és mosolygva felelt:

— Igazán örülök, ha látom, hogy így eltalálják gondolataimat.

Ekkor Létorièrehez fordult, aki még mindig parancsára várt és így szólt:

— Mondja gyermekem, hogyan fékezte meg oly hirtelen s oly könnyedén ezt a szelidíthetetlen állatot?

kott formában. Mindazonáltal erősen kitart a Vasutasok több veszélyes lefutását szépen és biztosan leszereli. Erős támadások után a DVSC. a 35-ik percben Poloneczky II. révén megszerzi az első gólt. Ezen pillanattól kezdve változatos játékot látunk; a DKASE. egyenlítői szándékszik, de a balszerencse kíséri. A 40-ik percben Deutsch szép lövését a Vasutas kapus kivédi.

A második féldő kezdetén heves tempót kezd diktálni a Vasutas-csapat, azonban sokáig nem bírja, kifulladás. A DKASE. játékosai visszanyerik fűrgeségüket s állandóan támadják a Vasutasok kapuját, azonban eredmény nélkül. A 30-ik percben a Vasutas ismét labdához jut, Németh Jóska lefut, kapura lö, de a DKASE. kapusa gyönyörűen kivédi. A 40-ik percben a Vasutasok egyik játékos a labdát véletlenül kézzel érinti, miért a bíró szigorított szabadrugást ítél, mit Ökrös II. védhetetlenül a kapuba lö. Eredmény 1:1. A DKASE. a még hátralévő 5 perccel arra használja fel, hogy a mérkőzés ne maradjon eldöntetlenül; erősen belefekszik a játékba, azonban veszélyes támadásai meghiúsulnak, mert Balla hátvéd mindent ment. A mérkőzés eldöntetlen marad.

A szabályok szerint ily eldöntetlen mérkőzésnél a játékot meg kell hosszabbítani 30 perccel, illetve kétszer 15 perces féldővel. Az első meghosszabbított féldőben a DKASE. határozottan jobban bírja a játékot, mint ellenfele s több veszélyes támadást intéz, de ezeket a vasutasok védelme eredménytelenné teszi. A második meghosszabbított féldő 10-ik percében Zöldi megszerzi a vasutasok második gólját. A győzelem a vasutasok javára most már biztosítva lett volna, ha egyik játékosuk a 13-ik percben a tizenegyes vonalon belül kézzel nem érintené a labdát. A bíró szabadrugást, illetve tizenegyesít ítél, melyet ugyancsak Ökrös II. érvényesít. Ekkor a közönség a pályára özőnlük, Zemplény bíró fölemeli s lelkesen élte, miért is a még hátralévő 1 perccel már nem játszhatják le.

Meg kell emlékeznünk a D. V. S. C. játékosainak a játék befejezése után a bíróval szemben tanúsított sportszerűtlen magaviseletéről; ugyanis azzal támadták meg a bírót, hogy a meghosszabbított második féldő 13-ik percében megítelt tizenegyes büntetőség idő után történt. A sportszerűtlen magatartást nem is tekintve, a vasutasok állítása alaptalan volt, mert ha a közönség a pályára nem lép, a mérkőzés legkevesebb még egy perccel tovább folyik. (p.—)

A. D. K. A. S. E. uszószaosztálya megalakult. Elnök lett Vértessy Lajos, előadó Mikulasik Béla, bizottsági tagok: Molnár István, Ötvös Ede, Lee Tibor. Holnap, kedden délután kezdődik a hölgyek részére Mikulasik Steffike urleány vezetése mellett a rendszeres training. A női kabin teljesen elkészült, ennél fogva kérjük a hölgyek szives megjelenését.

— **Labdarugó training.** Holnap, kedden délután fél 6 órai

órai kezdettel a D. T. E. I. és I/b. csapata között labdarugó training lesz. Érdekes, hogy ebből az alkalomból több fogadás történt, vajjon az I. csapat megveri-e az I/b t?

Felelős szerkesztő:
DR HEGEDÜS LORÁNT
Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.

APOLLO

Kedd július 15.

AMERIKAI FILM!

Jim megtérése

bűnügyi történet 4 felvonásban.

Előadások 5 és 7 órákor.

Ha

fehér lisztet,

kenyérlisztet és kenyeret egyhelyütt óhajt vásárolni,

új lisztkönyvét

a Korena-kenyérgyár

lerakatsiba adja be Sas-utca 3., Hatvan-utca 17., Péterfia-u. 60. Sz. nt-Anna-utca 49. szám alatt.

Vasöntők kerestetnek!

Modernül berendezett vasöntődenket, mely a háboru alatt szünetelt, üzembe helyezzük. — Kerestetik egy teljes szakképzettségű bíró józan életű feltétlen megbízható **öntőmester**, aki egy a kézi, mint a gépi formázást tökéletesen érti és mint formázó maga is dolgozik. — Felvételnek továbbá **formázók** illetve vasöntők, magkészítők és egy minta asztalos. — Állandó élelemlől és munkáról gondoskodva.

Ajánlatok

PRIN CZ TESTVÉREK vasöntőde és gépgyára Szatmárnémeti céghez intézendők.

Magyar—Román társalgó

Convorbiri Romano—Ungore

nékiözhetetlen segédeszköz, a legszükségesebb mindennapi beszélgetésekkel.

Ara 2 korona.

Magyar-Román és Román-Magyar szótár

Dictionar Roman—Maghiar

nékiözhetetlen kézikönyv a román nyelv használatánál.

A két kötet ára 10 korona.

Kapható:

Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvesboltjában és minden könyvkereskedésben.

Nagy üzleti berendezés

állványokkal, pultokkal, karzattal tömör anyagból, kitünő állapotban eladó.

Cim a lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvnyomdájában Debreczen. Piac-utca 49.

URANIA

Kedd július 15.

MA UTOLJÁRA!

Passziójátékok

JÉZUS születése, élete, halála

A zenekíséret főtisztelendő **Csernus Mihály** rendezte. **Görög Olga** és a **Szent László** dalárda énekel.

Előadás kezdete 7 órákor.

Gummi-bélyegzőt

pecsétnyomót és mindenféle vésést fémbe készit

PAULÓ vésnök.

Batthyányi-utca 22. szám.

Telefon: 13—75.

Legelőszőbb és legkelemesebb bevásárlási forrás

Gyémánt Géza és Tsa

fűszer- és gyarmatárú na. ykoreskedsőel, Piac-utca 58. szám.

Bérbeadó

300 hold prima föld

a nádudvari határban, a kabai állomáshoz közel. Bővebbet a tulajdonosnál: **Dr. Igaz Pál, Békés.**

Apró hirdetések

POSTA

Bégl ismeretséglak felelevenítése lehetőséges volna? Fehér ruha jelzőre levelet kérek a kiadóhivatalba.

I—k. Ha nekem szolt a vasárnapi hirdetés, kérem azt szokott módon, levélben megismételni. i—k.

VEGYES

Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok és fordítok egész nap. Haimovits, Szentanna 58.

Tbalvieser Dzsó címestő és szakaranyozó, elvállal cim, butor, épület festést, oltár szakaranyozást Honvéd-utca 26.

Román nyelvre bármiféle kérvényeket fordítok. Ogonovsky, Csapó-utca 52. keresztépület.

Írógépet legjobban javit Keszler, első debreceni műszerész Széchenyi-u. 1.

ElcsereIném Piac-utca legszebb helyén levő 3 szoba és mellékhelyiségekből álló teljesen modern fürdőszobás lakásomat ugyanilyen 4 szobás lakással. Cim a kiadóban.

A városbázától a Szent Anna-utcaig elvezett egy aranykeretes cwikker. Megtsiláló a kiadóhivatalban illó jutalomban részesül.

KERESLET

Pécslárosnól állást keres intelligens nő, ki a pénztárkezelésben és könyvvezetésben teljes jártassággal bír. — Ajánlatokat „Szorgalom” jelígre a kiadóba kérek.

Munkásnők nyomdánkban felvételnek. Gépész, több évi tapasztalattal. nyári csapásra állást keres. Cim: Nyiregyháza, Viz-u. 25.

VETEL

Akinek törött aranva, ezüstje, ékszere, vagy záloglegve van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika bérház 8. Zongorát, lehetőleg rövid szárnyut, jobb gyártmányut kéz alatt vennék. Címek a kiadóba adandók le.

Íokarban levő 100 kötetes komplett nemzeti kiadású Jókai sorozatot vennék. Cim a kiadóban.

Vaskályhakat veszünk, de csakis kitünő karban levőket. Piac-utca 49. II. udvar az emeleten levő irodában.

Üveges könyvszekrényt megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Szépirodalmi könyveket, jó állapotban levőket veszek. Cim a kiadóhivatalban.

ELADÁS

Elsőrendű darabos-mész nagyban és kicsinyben kapható Orbán és Társa fatereskedelmi R.-T.-nál, Szoboszló-ut 3.

Egy jégsehrény eladó Waldmann és és Robicek mászárszékeben Széchenyi-utca 1.

Oltóit mész, gipsz, cementlap kapható egyetemi építkezésnél Nagyerdőn.

Folyékony melass, olajpogácsa eladó egyetemi építkezés Nagyerdő.

Eredeti francia és orosz gummiárak érkeztek Schön Sándor keztyű-, kötész- és orvosi műszertárába Debreczen, Piac-14., Csapó-u. sarok.

Állványok és pultok eladók. — Cim a kiadóhivatalban.

Üzleti berendezés eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Singer varrógép eladó. Értekezhetni naponta d. u. 8 és 4 óra között József kir. herceg utca 3., II. em. 2.

Eladó Varga kert Keleti sor 7. szám alatt 1000 négyszögöl telek, rajta levő 50 méteres barak és teleket környező 3 méter magas drótkerítésel. Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.